
VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

SP AFDELING BOMMELERWAARD
GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN IN ZALTBOMMEL IN 2018

HET IS TIJD VOOR DE **SP!**

INHOUDSOPGAVE

	Pagina	
Programma in het kort	3	
Inleiding	4	
1. Democratie en bestuur	5	
2. Kernen- en wijkenbeleid	7	
3. Zorg en welzijn	8	<u>2</u>
4. Wonen, werk en economie	10	
5. Onderwijs, sport en cultuur	12	
6. Natuur, milieu en verkeer	13	
Contact	15	

PROGRAMMA IN 12 PUNTEN

Democratie en bestuur

1. Voor één Bommelerwaard én voor een referendum
2. Een integer gemeentebestuur zonder vriendjespolitiek en dure externe adviseurs

Kernen- en wijkenbeleid

3. Democratisch verkozen dorpsraden met takenpakket en budget
4. Alle kernen een eigen identiteit en eigen voorzieningen

Zorg en welzijn

5. Meer geld naar Wmo
6. Actieve bestrijding van armoede

3

Wonen, werk en economie

7. Betaalbare koop- en (sociale) huurwoningen voor iedereen
8. Eerste half uur gratis parkeren in binnenstad Zaltbommel

Onderwijs, sport en cultuur

9. Schoolzwemmen terug
10. Bibliotheekvoorzieningen in alle kernen

Natuur, milieu en verkeer

11. Investeren in duurzame energie
12. Inzet voor goede trein- en OV-verbindingen

INLEIDING

De gemeente Zaltbommel is een prachtig stukje Nederland. Het landschap van de gemeente wordt gekenmerkt door groene weilanden, brede rivieren en een rijke geschiedenis. De bewoners van de stad Zaltbommel en de vele dorpen en kernen om de stad heen, hebben in het verleden door het bouwen van dijken en kastelen geprobeerd de Bommelerwaard te beschermen tegen allerlei gevaren. Vandaag willen wij met dit programma ook een steentje bijdragen aan de bescherming en verbetering van onze mooie regio. Want uitdagingen als de klimaatverandering en globalisering hebben ook gevolgen voor de inwoners van alle dorpen. Vandaar dat we willen investeren in duurzaamheid, maar ook in goed lokaal bestuur en vervoer, complete lokale voorzieningen, en de versterking van de lokale identiteit. Voor ons zijn de dorpen van de Bommelerwaard geen ballast, maar maken zij juist onze gemeente tot wat zij is.

Bij het samenstellen van het programma hebben we ons nadrukkelijk laten inspireren door de drie kernwaarden van de SP: menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.¹ In dit programma hebben we die waarden geprobeerd samen te vatten in één principe: de menselijke maat. Alle maatregelen die wij voorstellen moeten aan die eis voldoen. Met onze kernen en een stad van bescheiden omvang past kleinschaligheid op een natuurlijke manier bij onze gemeente. Hetzelfde geldt voor economische activiteiten: omdat de infrastructuur binnendijs zich niet leent voor intensieve logistieke processen, zijn wij van mening dat de Bommelerwaard bij uitstek een gebied is voor kleinschalige activiteiten. Hieruit concluderen wij dat de nadruk moet liggen op het verder ontwikkelen van dienstverlening en toerisme. Door ons daarnaast hard te maken voor een betere zorg, betaalbare woningen en effectief armoedebeleid maken we de gemeente klaar voor de toekomst. Een menswaardige toekomst. Een toekomst voor alle bewoners van onze mooie gemeente.

---

¹ Zie ook het beginselprogramma van de SP: 'Heel de mens' (1999). Deze is gratis te downloaden vanaf de landelijke SP website.

---

1. DEMOCRATIE EN BESTUUR

De SP vindt het belangrijk dat er op een zorgvuldige manier om wordt gegaan met gemeenschapsgeld – dat geld is immers van ons allemaal. Daarom willen wij een sterke gemeenteraad, zonder vriendjespolitiek, die zelf de controle houdt over publieke voorzieningen.

1. Eén gemeente Bommelerwaard

De SP is voor een volledige fusie van de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel tot één gemeente ('Bommelerwaard'). Weg met die gekunstelde streep binnen de natuurlijke rivierbegrenzingsen. Dat biedt de beste uitgangspositie om aan de leefbaarheid in de hele Bommelerwaard te werken, zonder gekissebis, en zonder rechts- en bestuursongelijkheid.

2. De gemeente dicht bij de mensen

De SP wil de bereikbaarheid en de dienstverlening van gemeentelijke diensten verbeteren. De SP pleit daarom voor meer loketten in de verschillende kernen. Om kosten te besparen zou in lokale voorzieningen (dorpshuizen, ook scholen of kantoren) ruimten kunnen worden gehuurd die op gezette tijden open zijn en dan door ambtenaren worden bezet die elkaar afwisselen.

3. Meer agenten

Buiten kantooruren wordt er met slechts één wagen gesurveilleerd in de hele Bommelerwaard. De SP wil dat dit gaat veranderen en pleit voor veel meer surveillance in de Bommelerwaard. In Zaltbommel behoort daarnaast een permanent bemenste politiepост te zijn.

4. Publieke voorzieningen in publieke handen

De SP is tegenstander van de verzelfstandiging van publieke voorzieningen, zoals de AVRI. Het gemeentebestuur moet verantwoordelijk zijn voor dergelijke voorzieningen en voor de prijzen die de inwoners daarvoor betalen.

5. De gemeente blijft verantwoordelijk voor regionale samenwerkingsorganen

De SP wil dat Zaltbommel de volledige politieke verantwoordelijkheid houdt over het beleid van samenwerkingsorganen, zoals Regio Rivierenland. Plannen van samenwerkingsorganen moeten al in een voorbereidende fase instemming van de raad krijgen.

6. Dorps- en wijkraden

De SP wil in alle kernen van de gemeente Zaltbommel een dorpsraad. Voor de stad Zaltbommel gaat het om wijkraden. Deze raden dienen democratisch gekozen te worden; daarmee wordt ook het belang van deze raden vergroot in het besluitvormingsproces. (Zie ook hoofdstuk 2.)

7. Raadpleging bewoners

De SP wil de bewoners zoveel mogelijk invloed geven op besluitvorming en wil de carrouselvergaderingen organiseren in de dorpen die direct betrokken zijn bij het betreffende vraagstuk. De SP is daarnaast van mening dat een lokaal referendum een goed middel kan zijn om burgers directer te betrekken bij grote gemeentelijke vraagstukken.

8. Stembureaus

De SP vindt het van groot belang dat er bij verkiezingen genoeg stemlokalen zijn, verdeeld over de verschillende kernen. Deze stembureaus moeten bovendien goed toegankelijk zijn voor ouderen, zieken en gehandicapten, bijvoorbeeld door ze in verpleeghuizen onder te brengen.

9. Integer besturen in dienst van het algemeen belang

De SP waakt voor belangenverstrengeling; de gemeente Zaltbommel moet integer bestuurd worden. Daarom moet besloten vergaderen zoveel mogelijk vermeden worden en moeten wethouders en burgemeester hun nevenfuncties bekend maken.

10. Geen dure adviseurs; zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgelden

Het inschakelen van dure adviseurs door het gemeentebestuur moet een zeldzaam voorkomende uitzondering zijn. De gemeente Zaltbommel dient daarbij de Roemernorm te hanteren: niet meer dan 10 procent van de personeelskosten mag worden uitgegeven aan externe adviseurs, interim-managers en andere externe medewerkers.

11. Veilig en gezond

De SP wil dat het gemeentebestuur haar taak voor veiligheid van de burger voorop stelt en pas daarna de financieel economische belangen afweegt. Bijvoorbeeld: geen woningbouw langs de A2 vanwege gezondheidsrisico's en pas daarna de opbrengst van bouwgrond in de Waluwe in overweging nemen.

Aansluitend bij hetgeen de directeur van GGD-Nederland suggereerde, wil de SP dat bij het verstrekken van gebruiksvergunningen de gemeente rekening houdt met het zogenaamde 'stapeleffect van uitstoot schadelijke stoffen'. (Zie ook hoofdstuk 6.)

12. Sachem weg uit de bewoonde wereld.

Sachem is een groot risico voor de wijde omgeving. De SP is tegen de productie-uitbreiding van deze chemische fabriek en wil dat er, in samenwerking met de Provincie, gezocht wordt naar een veiliger locatie voor het bedrijf.

13. Andere partijen

De SP wil in de gemeenteraad onbevooroordeeld met andere partijen samenwerken op concrete onderwerpen.

---

2. KERNEN- EN WIJKENBELEID

“Alles wat goed is, gaat naar Zaltbommel” werd ons gezegd in onze gesprekken met dorpsbewoners. De SP is van mening dat alles wat goed is, juist zoveel mogelijk in de kernen moet blijven. Wij zijn voor sterke kernen met democratische, goed functionerende dorpsraden.

1. Dorps- en wijkraden

De SP wil in alle kernen van de gemeente Zaltbommel een dorpsraad. Voor de stad Zaltbommel gaat het om wijkraden. Deze raden horen democratisch gekozen te worden; daarmee wordt ook het belang van deze raden vergroot in het besluitvormingsproces. De dorps- en wijkraden moeten over een eigen budget te beschikken en duidelijke bevoegdheden te hebben.

2. Kernen met een eigen identiteit

In de gemeente Zaltbommel bewaken wij de eigen identiteit en de zelfstandigheid van de verschillende kernen: Aalst, Bern, Brakel, Bruchem, Delwijnen, Gameren, Kerkwijk, Nederhemert (Noord en Zuid), Nieuwaal, Poederoijen en Zuilichem. Dit doen wij door:

- a) Een goede vervoersvoorziening, zoals de regiotali en de reguliere busdienst, in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.
- b) In zoveel mogelijk kernen de basisvoorzieningen zoals dorps huis, medische voorzieningen en pinautomaat, te handhaven, dan wel opnieuw te vestigen. Ook trachten we in elke kern tenminste één basisschool te handhaven. Daarnaast moet fatsoenlijk mobiele bereikbaarheid in elke kern gegarandeerd zijn.
- c) Creatieve oplossingen te zoeken voor wat betreft het cultuuraanbod, bijvoorbeeld door het organiseren van een bibliotheekvoorziening in een dorps huis of een rijdende bibliotheek (bibliobus).
- d) Lokale initiatieven van bewoners te stimuleren en te ondersteunen. Als de buurt bijvoorbeeld ideeën heeft voor openbaar groen of cultuur in bredere zin (zang-, toneelvereniging etc.) moet daar serieus naar gekeken worden.

3. Veilig verkeer voor iedereen

De SP wil dat onveilige verkeerssituaties (bijvoorbeeld de kruising bij De Portage in Zaltbommel) worden aangepakt. Inwoners worden hierbij serieus genomen; inwoners van alle kernen kunnen aangeven welke verkeerssituaties aangepast of verbeterd moeten worden. Ook dient er bij beslissingen over nieuwbouw of verkeersbesluiten veel waarde toegekend te worden aan het effect op de leefbaarheid voor de bewoners van de betreffende wijk of kern. Verder willen we bij de Provinciale Staten aandringen op een pilot voor gratis vervoer voor 65+.

4. Ruimte om te spelen

De SP vindt het belangrijk dat er in zowel oude als nieuwe wijken genoeg ruimte is voor kinderen om te spelen. Daarom wil de SP de Agnes Kant-norm introduceren in de gemeente Zaltbommel: minimaal 3% van elke woonwijk dient beschikbaar te zijn als speelruimte.

---

3. ZORG EN WELZIJN

De kwetsbaarheid van mensen in de Bommelerwaard die van hulp afhankelijk zijn, wordt keer op keer onderschat. Het gaat om ouderen, mensen met een beperking, jeugdigen, ernstig zieken, maar ook om mensen die op of onder de armoedegrens leven. De SP staat juist op de bres voor deze mensen, zij die minder bevoorrecht zijn!

A. Gezondheid en zorg

1. De huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo voldoet nog lang niet. Het gaat niet om de goedkoopste, maar om de juiste zorg, eerlijk en transparant. Om goede zorg mogelijk te maken moet er meer geld naar de uitvoering van de Wmo.
2. Zorg is geen markt. Er zijn teveel aanbieders met een commercieel belang werkzaam in ons gebied. In plaats daarvan moeten we meer stichtingen en coöperaties in de gemeente Zaltbommel toelaten.
3. Geen gedwongen winkelnering: mensen met een zorgvraag horen recht te hebben op een vrije keuze van wonen en zorgaanbieder.
4. Zorg dient toegankelijk te zijn. Het gemeentekantoor dient een laagdrempelige en belangeloze vraagbaak te worden voor iedereen.
5. Eenzaamheid is een schrijnend probleem in onze samenleving, speciaal in het geval van ouderen, ernstig zieken en mensen met beperkingen. De SP wil deze eenzaamheid graag bestrijden, bijvoorbeeld door initiatieven daartoe vanuit de samenleving actief te stimuleren en te ondersteunen.
6. Voor jeugd met zware problemen moeten de wachtlijsten naar nul! Er moet direct voldoende betaalde expertise beschikbaar zijn om de juiste opvang en zorg te verlenen.
7. Obesitas bedreigt de gezondheid van jeugd en volwassenen in de Bommelerwaard. De gemeente ontwikkelt met de GGD en met artsen die in de regio werkzaam zijn een effectieve aanpak.
8. De gemeente ontwikkelt een actief preventiebeleid tegen drugs-, gok- en alcoholverslaving, met speciale aandacht voor het gebruik van verslavende middelen onder de jeugd.
9. De gemeente ontwikkelt een actief beleid tegen kindermishandeling en de gevolgen daarvan, bijvoorbeeld door het organiseren van een bewustzijns campagne.
10. Vrijwilligerswerk is prachtig, maar mag niet leiden tot verdringing van professionele banen. Aan de andere kant dient de gemeente mantelzorgers actief te ondersteunen, zodat mantelzorg niet leidt tot overvraging. Het 'mantelzorgcompliment' is een goed gebruik en dient gehandhaafd te worden.
11. Schaalvergroting is een bedreiging voor ambulancediensten in de toekomst. Wettelijke aanrijtijden dienen strikt gehandhaafd te blijven.

B. Welzijn en armoedebestrijding

1. Bijstandsgerechtigden en mensen die tot 120% van het minimumloon verdienen, moeten worden vrijgesteld van gemeentelijke belastingen en gemeentelijke heffingen om de zogeheten armoedeval te vermijden.
2. Kinderen zijn vaak slachtoffer van armoede. Omdat scholen een belangrijke signaleringsfunctie hebben, overlegt de gemeente met de scholen wat er aan deze armoede kan worden gedaan.
3. Muziekonderwijs zou geen privilege voor een kleine groep moeten zijn – het moet voor ieder kind beschikbaar zijn. Het is dan ook gewenst dat er in de gemeente Zaltbommel een gesubsidieerde muziekschool werkzaam is. Ook sportonderwijs moet voor alle kinderen toegankelijk zijn. (Zie ook hoofdstuk 4.)
4. Schuldsanering dient rechtvaardig en verstandig te zijn. De gemeente ziet er op toe dat uitkeringsgerechtigden altijd een inkomen behouden dat gelijk is aan de beslagvrije voet.
5. Kortingen op uitkeringen door de sociale dienst moeten met grote terughoudendheid gehanteerd te worden. Deze kortingen op het inkomen van mensen die toch al alle moeite hebben om rond te komen, hebben dikwijls een averechts effect.
6. Door mensen in armoede te helpen werk te vinden, bestrijd je de armoede op de beste wijze. De gemeente draagt bij aan het creëren van opleidingen die moeten leiden tot werk. De gemeente bevordert ook actief initiatieven die leiden tot het vinden van werk.
7. De gemeente dient alert te zijn op zgn. “verborgen armoede” onder de bevolking, ook bij ondernemers.

---

4. WONEN, WERKEN EN ECONOMIE

De SP vindt het belangrijk dat ook jongeren en mensen met een bescheiden inkomen een huis kunnen vinden in onze gemeente. Daarom willen wij de bouw van sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen stimuleren. Daarnaast ondersteunen wij de lokale economie en helpen wij mensen bij het vinden van een passende baan.

A. Wonen

1. De SP wil dat er genoeg sociale huurwoningen en betaalbare (starters)koopwoningen gebouwd worden. De instroom van arbeidsmigranten en statushouders mag niet leiden tot een verlenging van de wachttijden op een sociale huurwoning.
2. Er moet specifiek geïnvesteerd worden in sociale huurwoningen voor jongeren (onder de 23 jaar, voor maximaal vijf jaar), om jongeren in onze gemeente te houden.
3. Inspraak (stemrecht) bij de woningcorporatie moet gehandhaafd en zo mogelijk uitgebreid worden. De SP ziet nog liever een woningbouwvereniging of coöperatie, waarbij de macht in handen ligt van de huurders.
4. De gemeente gaat met de woningcorporaties afspraken maken over een programma om het aantal zonnepanelen op daken van woningen fors uit te breiden en energiebesparende maatregelen te nemen.
5. De gemeente moet starters helpen bij aankoop van eerste huis met een starterslening.
6. De mogelijkheid moet onderzocht worden hoe ouderen geholpen kunnen worden langer in hun eigen huis te blijven wonen. De gemeente kan het ouderen makkelijker maken hun huis aan te passen door middel van, bijvoorbeeld, het verstrekken van 'blijversleningen'.
7. De gemeente moet open staan voor creatieve woonoplossingen voor starters, ouderen en zorgbehoevenden door, bijvoorbeeld, ruimte te geven aan kangoeroewoningen. Het is hierbij buitengewoon belangrijk dat maatwerk geleverd wordt – een passende oplossing voor een specifieke situatie.
8. De SP vindt het belangrijk dat woon-zorgarrangementen verspreid worden over alle kernen, zodat ouderen op een kleinschalige wijze en in de hun bekende, eigen omgeving kunnen wonen. Dat geldt ook voor verpleeghuisvoorzieningen. (Zie ook hoofdstuk 2.)
9. De SP is van mening dat iedereen, ook seizoenarbeiders en arbeidsmigranten, recht heeft op een fatsoenlijke en menswaardige woning. Daarom willen wij geen grootschalige en op één plek geconcentreerde 'Polenhotels'. Liever verspreiden wij seizoenarbeiders over de verschillende plaatsen van onze gemeente. Ook mag de onderdak van seizoenarbeiders niet ten koste gaan van woningzoekenden (jongeren, gescheiden ouders, statushouders etc.) uit de eigen gemeente.
10. De SP benadrukt het belang van goede handhaving wanneer het gaat om huisvesting van seizoenarbeiders en arbeidsmigranten. Door de gemeente dient gecontroleerd

te wonen op veiligheid en overlast, zowel voor de arbeidsmigranten als de omwonenden.

B. Werken en economie

1. Als lokale overheid heeft de gemeente een extra verantwoordelijkheid voor mensen in lager geschoolde/betaalde banen. De gemeente gaat er alles aan doen om deze banen in eigen huis te behouden. Banen in de schoonmaak, de catering etc. worden niet (langer) uitbesteed.
2. De gemeente biedt stageplekken en werkervaringsplekken voor lager opgeleiden.
3. Vervoer van en naar de sociale werkvoorziening in Geldermalsen dient voor medewerkers uit de Bommelerwaard zorgvuldig georganiseerd te worden. Als dat nodig is, zal de gemeente Zaltbommel zelf weer een sociale werkplaats huisvesten.
4. De gemeentelijke inkomensvoorzieningen (langdurigheidstoeslag, individuele inkomenstoeslag) voor mensen met een laag inkomen blijven overeind.
5. De SP wil dat iedereen die werkzoekend is begeleid wordt bij het vinden van werk.
6. Werk moet bijdragen aan de financiële zelfstandigheid en zelfredzaamheid van mensen. De SP wil niet dat mensen met behoud van de bijstandsuitkering verplicht ingezet worden in bijvoorbeeld de groenvoorziening. Dit is verdringing van arbeidsplaatsen. Indien deze mensen wel ingezet worden, dient dat altijd te leiden tot een verbetering van hun inkomen.
7. De gemeente ondersteunt startende en kleine ondernemers door verstrekken van informatie en biedt hulp bij vinden van huisvesting.
8. Door vrijwilligerswerk dragen vele Nederlanders op allerlei manieren bij aan onze samenleving. Vrijwilligerswerk wordt door de gemeente gestimuleerd en waar nodig ondersteund. **(Zie ook hoofdstuk 3.)**
9. De lokale economie dient door de gemeente gestimuleerd te worden, bijvoorbeeld door plaatselijke bedrijven in te schakelen bij de dienstverlening voor de gemeente.
10. Leegstand en verpaupering van winkelpanden moet actief door de gemeente bestreden worden. Hierbij dient ook herbestemming van winkelpanden tot woonruimtes overwogen te worden, in het bijzonder voor jongerenhuisvesting.
11. De SP wil niet nog meer lege kantoren en bedrijfspanden in de gemeente Zaltbommel. Indien niet wordt voldaan aan het leegstandscriterium (60% verhuurd/verkocht), vindt er geen nieuwbouw van kantoren plaats.
12. De SP wil het bezoek aan winkels in de binnenstad van Zaltbommel stimuleren door het eerste half uur gratis parkeren te maken.

---

5. ONDERWIJS, SPORT EN CULTUUR

De SP vindt dat onderwijs, ook onderwijs op het gebied van sport en cultuur, toegankelijk moet zijn voor kinderen van alle achtergronden. Via scholen, clubs en verenigingen krijgen kinderen de kans op te groeien tot volwaardige leden van onze samenleving.

1. De school is het hart van het dorp. Daarom moet er in elke kern minstens één basisschool zijn. Ondoordachte sluiting van scholen gaat ten koste van de kwaliteit van het onderwijs. (Zie ook hoofdstuk 2.)
2. De SP vindt het van groot belang dat er in het lokale onderwijs aandacht is voor integratie, diversiteit en identiteit. De gemeente dient initiatieven daartoe te ondersteunen.
3. Het onderwijs in lichamelijke oefening is in de verdrukking gekomen. De SP is voorstander van sport- of gymzalen in elk dorp. De gemeente bevordert het gymnastiekonderwijs op basisscholen.
4. De gemeente voert het zwemonderwijs op de basisschool weer in.
5. De SP vraagt aandacht voor jongeren die dreigen af te haken in het onderwijs. De scholen hebben een sociale plicht om uitval van leerlingen te bestrijden door bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding aan te bieden.
6. De SP betreurt de afbraak van het jeugdwerk in Zaltbommel in de afgelopen jaren. Het is gewenst dat de gemeente beleid ontwikkelt voor levend jeugdwerk in de stad en dorpen.
7. De mogelijkheid om sporten te beoefenen is van belang voor de leefbaarheid in stad en dorpen. Daarvoor is het van belang dat deze in stand wordt gehouden, onder meer door gemeentelijke subsidies. Deelname aan sportverenigingen door de jeugd moet gestimuleerd worden.
8. Door scholen bij (sport)verenigingen op bezoek te laten gaan worden kinderen en jongeren enthousiast gemaakt voor deelname aan deze verenigingen. Hierbij kan ook een rol weggelegd zijn voor sportcoaches.
9. De Poortერი moet blijven als cultureel centrum voor de Bommelerwaard. De privatisering van het culturele leven in de Bommelerwaard moet terug worden gedraaid.
10. De SP verleent steun aan de ontwikkeling van een popmuziekcentrum.
11. Speciaal voor kinderen en ouderen dienen er in alle kernen bibliotheekvoorzieningen te zijn, bijvoorbeeld door collecties te plaatsen in dorpshuizen, of door het laten rondrijden van een bibliobus. (Zie ook hoofdstuk 2.)
12. De SP is tegenstander van megalomane projecten zoals de Leisure Dome, die geen voordelen hebben voor de plaatselijke middenstand en bevolking, maar juist leiden tot extra verkeer en een tekort aan parkeermogelijkheden.
13. Muziek, dans en beeldende kunst zijn belangrijk voor volwassenen en vooral voor kinderen. Elke euro subsidie is hieraan goed besteed.

---

6. NATUUR, MILIEU EN VERKEER

De Bommelerwaard is er niet alleen voor de huidige generatie, maar ook voor alle mensen die na ons komen. Daarom wil de SP aan de ene kant flink investeren in duurzaamheid, en aan de andere kant hard optreden tegen vervuilers.

A. Agrarische sector en kassen

1. Agrarische bedrijven dienen de natuurlijke leefomgeving te respecteren. De gemeente stelt hierover regels vast en zorgt voor goede handhaving. Het is belangrijk niet alleen over, maar ook met de boeren en tuinders te blijven praten.
2. De SP stimuleert agrarische bedrijven die sociaal verantwoorde neveninkomsten zoeken, bijvoorbeeld als zorgboerderij.
3. Wij stimuleren de menselijke maat in agrarische ondernemingen. De SP is geen voorstander van nieuwe grootschalige bio-industrie, zoals megastallen of grootschalige kastuinbouw.
4. De SP wil een onverbiddelijke handhaving van het verbod op illegale lozingen van kwekerijen e.d. met hoge op te leggen boetes bovenop de reinigingskosten. De gemeente dringt er bij de betreffende instanties op aan dat deze handhaving plaatsvindt.
5. Aparte rioolsystemen, zoals die aangelegd worden voor de kastuinbouw, dienen volledig gefinancierd te worden door de gebruikers.
6. GGD Nederland vraagt aandacht voor, dat er bij het verstrekken van milieuvergunningen voor bedrijven er een 'stapeleffect' kan optreden; de concentratie van verscheidene bedrijven kan dan tot (meer) gezondheidsklachten leiden. SP onderschrijft deze oproep en wil dat gemeente vergunningen verstrekt in samenhang met de gehele omgeving.

B. Energiebeleid

1. De SP wil burgerinitiatieven om lokale energie op te wekken stimuleren.
2. De gemeentelijke instanties dienen het goede voorbeeld te geven door energiebesparende maatregelen te nemen.
3. Nieuwbouw dient zo klimaatvriendelijk als mogelijk te zijn, en niet meer gekoppeld te zijn aan aardgas. Indien mogelijk worden daken van nieuwbouw meteen voorzien van zonnepanelen.
4. Investerings in laadpunten voor elektrisch vervoer dienen gestimuleerd te worden.
5. Om de energietransitie op tijd mogelijk te maken dient er fors geïnvesteerd te worden in zowel wind- als zonne-energie. Het plaatsen van windmolens dient in goed overleg met omwonenden te gebeuren. Tuinbouwkassen kunnen zich goed lenen voor grootschalig gebruik van zonnepanelen.
6. Door slimmer inzamelen en verwerken van afval besparen we op grondstoffen en op de afvalstoffenheffing. Luiers kunnen ook nog apart ingezameld worden. Bij de tariefstelling moet wel rekening worden gehouden met mensen met een klein inkomen, en met mensen die om medische redenen veel restafval produceren.

7. De AVRI is een gemeenschappelijke voorziening. Eventuele toekomstige winst moet terug naar de gemeenschap. (Zie ook hoofdstuk 1.)

C. Natuur en recreatie

1. De SP wil het groene karakter van het landschap zoveel mogelijk bevorderen, en voorkomen dat de verstening verder oprukt.
2. Wij stimuleren kleinschalige initiatieven die ook een sociaalecologische kant hebben, zoals de Torentuin.
3. De gemeente dient rekening te houden met biodiversiteit in haar eigen groenbeheer, door bijvoorbeeld het aanleggen van vlinderstroken en het inzaaien van gemengde bloeiende soorten. Ook moet het maaibeleid ten gunste van de natuur worden aangepast.
4. De (toeristische) ontwikkeling van de vele en zeer diverse historische bezienswaardigheden in de gemeente (Slot Loevestein, Batterij Brakel etc.) verdient de aandacht van de gemeente.

D. Verkeer

1. De SP wil de huidige buurtbussen behouden. Onderzocht moet worden of dienstregelingen uitgebreid moeten worden, bijvoorbeeld in de avonden. Ook moet er gekeken worden of de verschillende vervoersmiddelen goed op elkaar aansluiten.
2. Het station Zaltbommel is van enorm belang voor de hele Bommelerwaard. Samen met provincie moet de gemeente zich dan ook inzetten voor een blijvende goede dienstregeling. De gemeente moet zich hard maken voor het terugdraaien van de slechte overstaptijden die recentelijk zijn ontstaan.
3. Onderzoek moet gedaan worden naar gratis OV voor 65+. (Zie ook hoofdstuk 2.)
4. Binnenstad Zaltbommel: de SP is ervoor het eerste halfuur gratis parkeren te maken, zodat bezoek aan de winkeliers in de binnenstad gestimuleerd wordt. (Zie ook hoofdstuk 4.)
5. De SP wil het fietsen stimuleren door fietspaden aan te leggen en voldoende fietsenrekken te plaatsen. De SP streeft naar afgezonderde fietspaden met verlichting of glasbolreflectoren ('fiets snelwegen') door heel de Bommelerwaard.
6. De overlast door vrachtwagens en ander gemotoriseerd verkeer in het buitengebied moet teruggedrongen worden door strenge handhaving.
7. Wij willen onveilige verkeerssituaties inventariseren en oplossen (bijv. rond De Portage). In De Vergt moeten de speelplaatsen tussen Action en De Portage beter afgeschermd worden van het verkeer.
8. Wij willen op de kribben in de uiterwaarden zwembroeien aan lijnen plaatsen ten behoeve van het redden van drenkelingen.
9. Tot slot vindt de SP dat in een stad die zich Bommel noemt een Marten Toonderplein niet mag ontbreken.

CONTACT

Zie voor meer informatie over de SP Bommelerwaard:

Website: <https://zaltbommel.sp.nl/>

E-mail: zaltbommel@sp.nl

Of neem contact met onze voorzitter of lijsttrekker:

Voorzitter

Tineke van Dijk
0418-785230
06-50644690

Lijsttrekker

Martijn Stoutjesdijk
06-53793818

Disclaimer

Alle foto's in dit programma zijn eigendom van de SP-afdeling Bommelerwaard zaltbommel@sp.nl